
Betænkning afgivet af Erhvervsudvalget den 19. april 2007

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af konkurrenceloven, retsplejeloven, lov om indhentning af tilbud i bygge- og anlægssektoren og lov om Klagenævnet for Udbud

(Styrket indsats mod karteller, forbedrede kontrol- og efterforskningsinstrumenter og mere konkurrence om offentlige ydelser)

[af økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen)]

1. Ændringsforslag

Økonomi- og erhvervsministeren har stillet 4 ændringsforslag til lovforslaget.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 7. februar 2007 og var til 1. behandling den 1. marts 2007. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Erhvervsudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 3 møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og økonomi- og erhvervsministeren sendte den 8. november 2006 dette udkast til udvalget, jf. alm. del – bilag 37. Den 7. februar 2007 sendte økonomi- og erhvervsministeren de indkomne høringssvar og et notat herom til udvalget.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har i forbindelse med udvalgsarbejdet modtaget skriftlige henvendelser fra:

Danske Arkitektvirksomheder,
Dialogforum for Selvejende Sociale Institutioner,
Foreningen af Rådgivende Ingeniører og
Udbudsvagten – Dansk Specialinformation ApS.

Økonomi- og erhvervsministeren har over for udvalget kommenteret de skriftlige henvendelser til udvalget.

Deputationer

Endvidere har følgende mundtligt over for udvalget redegjort for deres holdning til lovforslaget:

Danske Arkitektvirksomheder,
Dialogforum for Selvejende Sociale Institutioner og

Foreningen af Rådgivende Ingeniører.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 6 spørgsmål til økonomi- og erhvervsministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret. Et af udvalgets spørgsmål til økonomi- og erhvervsministeren og dennes svar herpå er optrykt som bilag 2 til betænkningen.

3. Indstillinger

Et *flertal* i udvalget (udvalget med undtagelse af SF og EL) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag.

Et *mindretal* i udvalget (SF) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling. Mindretallet vil stemme for de under nr. 1-3 stillede ændringsforslag, men imod det under nr. 4 stillede ændringsforslag.

Et *andet mindretal* i udvalget (EL) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling. Mindretallet vil stemme hverken for eller imod de stillede ændringsforslag.

Siumut, Tjóðveldisflokkurin, Fólkaflokkurin og Inuit Ataqatigiit var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Æ n d r i n g s f o r s l a g

Af *økonomi- og erhvervsministeren*, tiltrådt af et *flertal* (udvalget med undtagelse af EL):

Til § 1

1) Efter nr. 2 indsættes som nyt nummer:

»01. I § 13, stk. 1, ændres »§ 18, stk. 7, 2. pkt.« til: »§ 18, stk. 8, 2. pkt.««

[Konsekvensrettelse]

2) I den under nr. 6 foreslåede affattelse af § 18, stk. 4, 2. pkt., indsættes efter »virksomhedens« ordene: »eller sammenslutningens«.

[Tilpasning af sprogbrugen i bestemmelsen]

3) I den under nr. 8 foreslåede affattelse af § 23 a, stk. 1, indsættes efter »opnår«: »efter ansøgning«.

[Tydeliggørelse]

Af *økonomi- og erhvervsministeren*, tiltrådt af et *flertal* (udvalget med undtagelse af SF og EL):

Til § 4

4) I den under nr. 3 foreslåede § 6 a affattes stk. 1 således:

»Når en klager begærer opsættende virkning i en sag vedrørende udbud, hvor ordregiver er forpligtet til at undlade at indgå kontrakt i en vis periode (standstill), og klagen indgives inden for denne periode, underretter Klagenævnet ordregiver om, at kontrakten ikke må underskrives, før beslutning i henhold til § 6, stk. 2, er truffet.«

[Præcisering af standstill-ordningen]

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1

Der er tale om en konsekvensrettelse, således at der i den gældende § 13 henvises til det korrekte stykke.

Til nr. 2

Den foreslåede ændring er en konsekvensrettelse, således at sprogbrugen i den foreslåede § 18, stk. 4, bringes i overensstemmelse med sprogbrugen i den gældende § 18. Spejlet materiale vil således skulle forsegles, når Konkurrencestyrelsen forlader enten virksomhedens eller sammenslutningens lokaliteter.

Til nr. 3

Med forslaget lettes læsningen af den foreslåede § 23 a, stk. 1. Der er ikke tale om nogen materiel ændring.

Til nr. 4

Med ændringen præciseres det, at bestemmelsen vedrører de tilfælde, hvor en ordregiver efter udbudsreglerne er forpligtet til at udskyde indgåelsen af kontrakt i en vis periode, således at forbigående tilbudsgivere har mulighed for at indgive klage til Klagenævnet for Udbud. Ordregiverens forpligtelse følger af den såkaldte standstill-ordning, der er indført med bekendtgørelse nr. 588 af 12. juni 2006 om ændring af bekendtgørelse om fremgangsmåderne ved indgåelse af offentlige vareindkøbskontrakter, offentlige tjenesteydelseskontrakter og offentlige bygge- og anlægskontrakter (samtidig underretning af samtlige ansøgere og tilbudsgivere m.v.).

Kim Andersen (V) fmd. Jacob Jensen (V) Kurt Kirkegaard (V) Jens Hald Madsen (V)

Marion Pedersen (V) Colette L. Brix (DF) nfmd. Kim Christiansen (DF)

Per Ørum Jørgensen (KF) Jakob Axel Nielsen (KF) Kim Mortensen (S) Jens Christian Lund (S)

Niels Sindal (S) Simon Pihl Sørensen (S) Poul Erik Christensen (RV)

Elsebeth Gerner Nielsen (RV) Poul Henrik Hedeboe (SF) Frank Aaen (EL)

Siumut, Tjóðveldisflokkurin, Fólkaflokkurin og Inuit Ataqatigiit havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

| | | | |
|--------------------------------------|----|--------------------------|---|
| Venstre, Danmarks Liberale Parti (V) | 52 | Enhedslisten (EL) | 6 |
| Socialdemokratiet (S) | 47 | Siumut (SIU) | 1 |
| Dansk Folkeparti (DF) | 24 | Tjóðveldisflokkurin (TF) | 1 |
| Det Konservative Folkeparti (KF) | 18 | Fólkaflokkurin (FF) | 1 |
| Det Radikale Venstre (RV) | 17 | Inuit Ataqatigiit (IA) | 1 |
| Socialistisk Folkeparti (SF) | 11 | | |

Oversigt over bilag vedrørende L 152

| Bilagsnr. | Titel |
|------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1 | Høringssvar og høringsnotat, fra økonomi- og erhvervsministeren |
| 2 | Henvendelse af 16/2-07 fra Udbudsvagten – Dansk Specialinformation ApS |
| 3 | Udkast til tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget |
| 4 | Tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget |
| 5 | Supplerende høringssvar, fra økonomi- og erhvervsministeren |
| 6 | Henvendelse af 13/3-07 fra Dialogforum for Selvejende Sociale Institutioner |
| 7 | Henvendelse af 14/3-07 fra Danske Arkitektvirksomheder og Foreningen af Rådgivende Ingeniører |
| 8 | Henvendelse af 22/3-07 fra Dialogforum for Selvejende Sociale Institutioner |
| 9 | Ændringsforslag fra økonomi- og erhvervsministeren |
| 10 | Materiale modtaget i forbindelse med Danske Arkitektvirksomheders og Foreningen af Rådgivende Ingeniørers foretræde for udvalget 29/3-07 |
| 11 | 1. udkast til betænkning |
| 12 | Henvendelse af 12/4-07 fra Udbudsvagten – Dansk Specialinformation ApS |

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 152

| Spm.nr. | Titel |
|----------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1 | Spm. om kommentar til henvendelsen af 16/2-07 fra Udbudsvagten – Dansk Specialinformation ApS, til økonomi- og erhvervsministeren, og ministerens svar herpå |
| 2 | Spm. om kommentar til henvendelsen af 13/3-07 fra Dialogforum for Selvejende Sociale Institutioner, til økonomi- og erhvervsministeren, og ministerens svar herpå |
| 3 | Spm. om kommentar til henvendelsen af 14/3-07 fra Danske Arkitektvirksomheder og Foreningen af Rådgivende Ingeniører, til økonomi- og erhvervsministeren, og ministerens svar herpå |
| 4 | Spm. om kommentar til henvendelsen af 22/3-07 fra Dialogforum for Selvejende Sociale Institutioner, til økonomi- og erhvervsministeren, og ministerens svar herpå |
| 5 | Spm. om kommentar til materiale modtaget i forbindelse med Danske Arkitektvirksomheders og Foreningen af Rådgivende Ingeniørers foretræde for udvalget 29/3-07, til økonomi- og erhvervsministeren, og ministerens svar herpå |

- 6 Spm. om kommentar til henvendelsen af 12/4-07 fra Udbudsvagten – Dansk Specialinformation ApS, til økonomi- og erhvervsministeren, og ministerens svar herpå

Et af udvalgets spørgsmål til økonomi- og erhvervsministeren og dennes svar herpå

Spørgsmålet og svaret er optrykt efter ønske fra V, S, DF, KF og RV.

Spørgsmål 5:

Ministeren bedes kommentere materialet modtaget i forbindelse med Danske Arkitektvirksomheders og Foreningen af Rådgivende Ingeniørers foretræde for udvalget den 29. marts 2007, jf. L 152 – bilag 10.

Svar:

Danske Arkitektvirksomheder og Foreningen af Rådgivende Ingeniører har ved foretræde for Erhvervsudvalget og i bilag 10 fremført en række synspunkter om, at den foreslåede annonceringspligt ikke vil føre til gevinster i form af øget konkurrence, og at den vil pålægge både de ordregivende myndigheder og tilbudsgiverne ekstra byrder. Foreningerne opfordrer til, at lovudkastet bortfalder, eller at der fastlægges klare og meget begrænsede krav til annonceringspligten.

Indledningsvis skal jeg henvise til min besvarelse af spørgsmål 3.

Som det fremgår heraf, er formålet med forslaget om annonceringspligt at styrke konkurrencen om offentlige opgaver og at hindre, at kontrakter af en vis størrelse gives direkte til én leverandør, uden at andre virksomheder har haft mulighed for at komme i betragtning. Dette sker bl.a. for at undgå, at en opgave forbeholdes f.eks. en lokal virksomhed, der tidligere har udført opgaver for en kommune, fordi manglende offentlighed har betydet, at andre virksomheder ikke har fået mulighed for at afgive tilbud.

Forslaget om annonceringspligt indebærer, at opgaver på arkitekt- og ingeniørområdet, der beløbsmæssigt ligger over 500.000 kr., men under tærskelværdien for EU-udbud, skal annonceres, før der indledes en proces omkring indgåelse af kontrakt.

Det er vigtigt at understrege, at der alene er tale om en pligt til at offentliggøre en annonce, der indeholder visse grundlæggende oplysninger om den ønskede opgave. Formålet hermed er at give interesserede virksomheder mulighed for at kontakte den ordregivende myndighed med henblik på at komme i betragtning til opgaven. Én mulighed er, som det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at den ordregivende myndighed lægger annoncen på sin hjemmeside. Det er blot en betingelse, at adgangen til det valgte medie er alment tilgængelig, og at der ikke opkræves en urimelig betaling.

Annonceringspligten medfører ikke en forpligtelse til at følge de udbudsprocedurer, der kendes fra udbudsdirektivet eller den allerede gældende tilbudslov. Den ordregivende myndighed er dermed heller ikke bundet af de begrænsninger, der måtte følge af disse regler, f.eks. omkring bestemte tidsfrister, udformningen af rammeaftaler m.v. Der vil f.eks. være adgang til at gennemføre processen som en forhandling med de enkelte interesserede virksomheder, ligesom der vil være adgang til at begrænse antallet af virksomheder, der forhandles med.

Det vil således være op til den ordregivende myndighed at tilrettelægge en proces, der passer til den konkrete situation. Denne proces skal dog naturligvis gennemføres under respekt af ligebehandlingsprincippet og almindelig god forvaltningsskik.

Vedr. de synspunkter omkring udarbejdelse af beskrivende materiale og et grundlag for opgavens udførelse, som foreningerne giver udtryk for, er det min opfattelse, at en ansvarlig myndighed i alle situationer må gøre sig nærmere overvejelser om indholdet af en opgave, før der indgås kontrakt herom med en ekstern leverandør.

På området for teknisk rådgivning om bygge- og anlægsopgaver forekommer det både naturligt og nødvendigt, at myndigheden har gjort sig overvejelser om bl.a. opgavens karakter, dens omfang, hvilket behov der skal dækkes, den ønskede funktion og kvalitet, den forventede økonomi samt vilkårene og tidsplanen for opgavens løsning, inden der indgås kontrakt med en rådgivende ingeniør eller arkitekt. Der er derfor efter min opfattelse ingen forskel på de overvejelser og det forarbejde, myndigheden skal udføre i den situation, hvor der annonceres, og i den situation hvor der indgås kontrakt direkte uden en forudgående annoncering.

Helt tilsvarende må en rådgivende ingeniør eller arkitekt også kende disse forhold, før der er basis for at indgå i et kontraktforhold. Efter min opfattelse må denne grundlæggende forudsætning være til stede både i situationer, hvor den ordregivende myndighed har annonceret, og i situationer, hvor der indgås kontrakt direkte.

Virkingen af forslaget om annonceringspligt er derfor, at en bredere kreds af virksomheder får mulighed for at gøre sig gældende til de mindre arkitekt- og ingeniøropgaver til gavn for erhvervet, herunder ikke mindst de små og mellemstore virksomheder. Dette kan efter min opfattelse opnås, uden at de ordregivende myndigheder eller virksomhederne pålægges byrder vedrørende fastlæggelse af opgaverne, der ligger ud over, hvad man må forvente skal være afklaret ved direkte kontraktindgåelse.

Afslutningsvis skal jeg bemærke, at jeg er enig i foreningernes betragtninger om, at EF-traktatens principper om gennemsigtighed og ligebehandling gælder, uanset om en kontrakt er over eller under tærskelværdien for EU-udbud.

Disse principper medfører efter min opfattelse, at der er en forpligtelse for den ordregivende myndighed til at sørge for en vis offentlighed om kontrakten og til at respektere ligebehandlingsprincippet, når en kontrakt under tærskelværdien kan have en grænseoverskridende interesse. Det er væsentligt at mærke sig, at forpligtelsen også vedrører selve det forhold, at en myndighed ønsker at indgå en kontrakt. Der kan derfor ikke ses bort fra forpligtelsen selvom der ikke eksisterer en dansk annonceringspligt, således som foreningerne synes at antage.

Betydningen af forslaget om annonceringspligt er i denne sammenhæng, at en ordregivende myndighed pr. automatik vil have opfyldt gennemsigtighedskravet ved kontrakter over 500.000 kr.

Jeg finder derfor fortsat ikke anledning til at lade bestemmelsen om annonceringspligt udgå af lovforslaget eller at undtage arkitekt- og ingeniørrådgivning. Jeg finder det ej heller hensigtsmæssigt at fastlægge yderligere procedurekrav i lovgivningen, idet metodefriheden efter min opfattelse giver det bedste grundlag for, at processen kan tilpasses den konkrete sag. Jeg kan oplyse, at det er tanken, at Konkurrencestyrelsen vil udarbejde en vejledning om annonceringspligten og fremkomme med praktiske eksempler på fremgangsmåder, der kan følges.